

## [Bundvad.]

paa disse Beskæftigelsesforanstaltningers Iværksættelse efter Krigen, naar Arbejdsløsheden opstod, allerede medens Renteneiveauet var lavt, at søge optaget de Laan, man skulde bruge til Arbejdernes Udførelse. Det er det, man har lovet Kommunerne. Det er Arbejder, der maaske nok dengang stod lidt ude i Periferien af de Arbejder, Kommunerne normalt vilde lade udføre, men dem fik man Godkendelse af, og efterhaanden som Tiden er gaaet, er disse Arbejder rykket op, skal vi sige, fra at være sekundære Arbejder til at være mere primære Arbejder. Man maa bestemt holde paa, at naar Kommunerne under de Forudsætninger har faaet et saadant Arbejde godkendt, maa de ogsaa have Ret til at faa Dispensation fra Standsningscirkulæret, som udsætter Arbejdet yderligere. Jeg forstaaer ikke Ministerens stærke Modstand i denne Sag, eftersom den højtærede Minister i sit Indlæg under Finanslovsdebatten den 22. November netop var inde paa dette Problem og bl. a. sagde:

„Forholdet kan naturligvis være det, at et Arbejde maaske for Aar tilbage med Rette er godkendt til Udførelse som Beskæftigelsesforanstaltning, men paa Grund af Materiale-mangel el. lign. ikke er kommet i Gang, og at saadant Arbejde nu maa siges at være et for Kommunen ganske nødvendigt Arbejde, som ikke taaler Op-sættelse.“

Ud fra de Betragtninger mente Ministeren altsaa, at man vilde give Kommunerne Tilladelsen. Man maa huske paa, at hvis man nu tager Kommunernes Ret til at faa disse Arbejder udført med Statsstøtte fra dem, har Kommunerne arbejdet under helt forkerte Forudsætninger.

Den højtærede Minister søgte at sætte Tallene for Arbejdsløsheden i Staunings Regeringstid i Forhold til Tallene under den nuværende Regering, uden at bruge Tal — dem kender vi jo, hvis ikke, staaer de i Statistisk Aarbog, blev der sagt, og det er jo rigtigt —, og uden at komme ind paa Aarsager til Forskellen paa Tallene. Det er billigt. For det giver altid, maaske ikke med Ministerens gode Mening, en Forestilling om, at det er den nuværende Regering, der er Aarsag til, at vi ingen Arbejdsløshed har haft sidste Sommer. Det turde være en dristig Paastand. Jeg nævnte i mit Indlæg den Mangel paa ung Arbejdskraft, der har været paa Grund af den særlige Beskæftigelse i Militæret o. s. v., jeg nævnte den lave Fødselshyppighed, jeg nævnte de Englandsfrivillige, Arbejderne i Sverige, og jeg

nævnte den stadig stigende Beskæftigelse af Folk i Statens og Kommunernes Kontorer, hvor de sidder og klipper Rationeringsmærker. Det skaber naturligvis en Mangel paa Arbejdskraft i det normale Erhvervsliv, som gør, at Efterspørgselen efter dem, der er der i Forvejen, bliver større. Dertil kommer, at man i Dag kan producere en hvilken som helst Vare, bogstaveligt talt, med Sikkerhed for, at den kan sælges baade hjemme paa vort eget Marked og i Udlandet. Vi er ude for en Decentralisering af vort Erhvervsliv paa Grund af Mangel paa nye Værktojer og Maskiner, vi har haft Mangel paa Materialer paa mange Omraader, der har medført, at der nødvendigvis er gaaet mere Arbejdskraft til Udførelsen af en Arbejdsenhed end tidligere, og vi har maattet frembringe Erstatningsvarer i højere Grad end tidligere, Tørv f. Eks. Prøver man at regne alle disse Forhold ud, vil jeg tro, at man vil komme til det Resultat, at selv en meget dristig Venstre-mand skal være forsigtig med at paa-tage sig Skylden for, at vi ingen Arbejdsløshed har.

Der var ogsaa et principielt Spørgsmaal, om det frie Erhvervsliv skal have Arbejdskraft før de offentlige Arbejder. Det er rigtigt — saaledes som jeg ogsaa gav Udtryk for det i min Indledningstale: hvis der er Tale om offentlige Arbejder af den Karakter, som alle indrømmer maa være offentlige, Jernbanearbejder, Havneanlæg o. lign., der indgaar som et nødvendigt Led i det almindelige Erhvervsliv, Kommunikationer o. s. v., saa maa de naturligvis ligestilles med privat Arbejde, for de er Led af hinanden. Det tror jeg heller ikke vi er uenige om. Derimod, hvad angaar det private Erhvervsliv over for de særlige offentlige Arbejder, har jeg klart udtalt mig for, at vi skal søge Folk beskæftiget i det private Erhvervsliv, men hvis dette ikke kan ske, skal man sætte offentlige Arbejder i Gang og saa, naar det private Erhvervsliv igen kan optage Arbejdskraften, gradvis overføre denne fra de offentlige Arbejder til de frie Erhverv.

Det er netop det Synspunkt, der ligger til Grund for vort Forslag om Ophævelse af Cirkulæret, at vi kan ganske roligt sætte Folk i Gang med offentlige Arbejder, naar der er Arbejdsløshed, for man kan tage dem derfra igen, naar der er Brug for dem i det private Erhvervsliv. Det Synspunkt behøver vi ikke at blive uenige om. Men det, der gør mig betænkelig, er, at saavel den højtærede Minister som de ærede Medlemmer Hr. Sønderup og Hr. Chr. R. Christensen argumenterer ud fra den Grundbetragt-